

Република Србија
**КОМИСИЈА ЗА КОНТРОЛУ
ДРЖАВНЕ ПОМОЋИ**
Број: 401-00-00144/2022-01/2
Датум: 19. мај 2022. године
Сремска 3-5, Београд

На основу члана 11. став 2. и члана 32. Закона о контроли државне помоћи („Службени гласник РС“, број 73/19) и чл. 136. и 137. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС“, бр. 18/16 и 95/18 - аутентично тумачење), у поступку претходне контроле, покренутим пријавом државне помоћи коју је поднео Град Лозница, ул. Карађорђева бр. 2, Савет Комисије за контролу државне помоћи на 130. седници, одржаној 19. маја 2022. године, доноси

РЕШЕЊЕ

I УТВРЂУЈЕ СЕ постојање државне помоћи која се додељује у складу са Нацртом програма локалног економског развоја града Лознице за период од 2022. до 2024. године.

II Државна помоћ из тачке **I** диспозитива **ЈЕ УСКЛАЂЕНА** са правилима за доделу државне помоћи.

III Ово решење објавити на интернет презентацији Комисије за контролу државне помоћи.

Образложење

Поступајући у складу са чл. 30. и 32. Закона о контроли државне помоћи („Службени гласник РС“, број 73/19 – у даљем тексту: Закон) и чланом 3. став 2. Уредбе о начину и поступку пријављивања државне помоћи („Службени гласник РС“, број 13/10), Град Лозница је дана 30. марта 2022. године доставио Комисији за контролу државне помоћи (у даљем тексту: Комисија), пријаву државне помоћи број: 148/2022-I од дана 2. марта 2022. године са Општим обрасцем пријаве државне помоћи, Посебним обрасцем за пријављивање регионалне државне помоћи за улагање и Нацртом програма локалног економског развоја града Лознице за период од 2022. до 2024. године.

Предмет пријаве државне помоћи

Предмет пријаве државне помоћи представља додела јавних средстава из буџета Града Лознице у складу са Нацртом програма локалног економског развоја града Лознице за период од 2022. до 2024. године (у даљем тексту: Нацрт програма), односно Мера привлачења инвестиција, којом се пружа подршка локалном економском развоју града Лознице и стварању повољнијег пословног окружења.

Комисија је на основу достављене документације, приступила идентификацији постојања државне помоћи, правног основа за доделу државне помоћи, даваоца и корисника државне помоћи, инструмената доделе државне помоћи, планираног трајања, износа и интензитета

државне помоћи, као и других околности које су од значаја за утврђивање правилног и потпуног чињеничног стања.

- Опис Нацрта програма локалног економског развоја града Лознице за период од 2022. до 2024. године

Нацрт програма предвиђа да су за реализацију тог програма у периоду од три године, односно од 2022. до 2024. године планирана средства у износу од 100.000.000,00 динара. Град Лозница је предвидео да ће се укупан износ средства која се могу доделити, мера и инструмент доделе, у складу са Нацртом програма и одлуком о реализацији овог програма, за сваку буџетску годину, одређивати у складу са буџетским могућностима. Динамика исплате средстава ће се такође одредити јавним позивом и то у једнократном износу или у више рата када ће оправдани трошкови бити дисконттовани на њихову вредност коришћењем дисконтне стопе која важи у тренутку доделе, уз обезбеђивање поштовања максималног дозвољеног интензитета, у складу са прописима који уређују доделу државне помоћи.

Као инструменти доделе средстава предвиђене су првенствено субвенције, а у посебним ситуацијама и други инструменти попут, отуђења или давања у закуп неизграђеног грађевинског земљишта у својини Града Лознице по цени мањој од тржишне цене или без накнаде, давање у закуп пословног простора у јавној својини Града Лознице на одређено време, испод цене или без накнаде, ван јавног надметања, односно прикупљања писмених понуда, а у циљу реализације инвестиционог пројекта, као и одрицање од јавних прихода (олакшице, ослобађање од плаћања доприноса за уређење грађевинског земљишта, ослобађање од плаћања комуналних и других општинских такси и др.).

Имајући у виду предвиђене инструменте доделе, Град Лозница ће средства која се додељују у облику субвенција (бесповратних средстава) приказати у бруто износу, односно износу пре одбитка пореза и других накнада. У случајевима доделе путем других инструмената доделе, Град Лозница ће износ државне помоћи исказати у облику бесповратних средстава, односно у њиховој (бруто) новчаној противвредности.

Овим програмом се пружа подршка локалној привреди и њеном даљем развоју путем мере подстицања запошљавања, мере подстицања конкурентности и мере привлачења инвестиција.

Мера подстицања запошљавања реализује се у сарадњи са Националном службом за запошљавање кроз Локални акциони план запошљавања за 2022. годину, који усваја Скупштина града Лознице. За те намене је у буџету за 2022. годину обезбеђено 18.700.000,00 динара.

Мера подстицања конкурентности, која подразумева подршку пројектима развоја привредних субјеката (набавком опреме), проширења или започињања пословног процеса, развоја различитих облика удруживања са циљем наступа на трећим тржиштима или код доминантног купца, пројектима стицања потребних сертификата, стандарда, жига о географском пореклу и заштити брэнда, као и пројектима набавке обртних средстава, реализује се доделом помоћи мале вредности (*de minimis*).

За реализацију мере привлачења инвестиција средства се могу одобрити за оправдане трошкове улагања у нова радна места повезана са почетним улагањем и почетна инвестициона улагања. Почетна инвестициона улагања подразумевају улагање у материјалну и нематеријалну имовину (земљиште, зграде, постројења, машине, патенти, лиценце и сл.), а у вези са оснивањем новог правног лица, проширењем постојећих капацитета, диверсификацијом постојећег производног програма као и битним променама у целокупном производном процесу постојећег правног лица. Под почетним улагањем сматра се и стицање имовине лица које је престало или би престало са радом да га није купио улагач (који није повезан са продавцем), с тим да се стицање удела у привредном друштву не сматра почетним улагањем.

Субвенције могу да се доделе пројектима у производном сектору који обухватају запошљавање до 30 запослених, а најмање три нова запослена на неодређено време и инвестиције чији оправдани трошкови улагања износе до 300.000 евра, а најмање 30.000 евра у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења пријаве. Улагање мора да резултира нето повећањем броја запослених у привредном субјекту у поређењу са просечним бројем запослених у протеклих 12 месеци, а у случају да се радно место затвори у том периоду, мора се одузети од броја новоотворених радних места.

Износ одобрене субвенције може бити у висини од 30% оправданих трошкова бруто зарада, односно максимално 5.000 евра у динарској противвредности, као и 10% оправданих трошкова улагања у основна средства. Износ одобрене субвенције за набавку опреме (машине, алати и остала опрема) неопходне за проширење капацитета или започињање производње, која не може бити старија од три године и чија вредност износи најмање 10.000 евра у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије, може бити у висини од 25% вредности опреме.

Нацртом програма је предвиђено да је период реализације инвестиционог пројекта за велике привредне субјекте пет година, док је за мале и средње привредне субјекте, три године.

Предвиђено је да мора постојати видљиви ефекат јачања привредног субјекта, мултипликовања обима посла или подизања нивоа квалитета производа или услуге, чија последица ће бити, да уз релативно мали издатак локалне самоуправе, предузеће запосли додатну радну снагу или подигне ниво пословања, односно постане локални лидер којег ће пратити други привредни субјекти. С тим у вези, привредни субјекат доставља бизнис план у којем мора јасно да се види број нових радних места, просечни лични доходак, вредност укупне инвестиције, фазе реализације бизнис плана, оквирна вредност извозних активности уколико је то случај, и др. елементи неопходни за сагледавање исплативости инвестиције и резултата.

Такође је предвиђено да се програм неће примењивати на пројекте који су условљени извезеним количинама, оснивањем и радом дистрибуционе мреже у иностранству или осталим текућим трошковима корисника средстава који су директно повезани са извозном делатношћу, као ни за пројекте који су условљени давањем предности коришћењу домаће робе у односу на увезену робу. Програм се неће примењивати ни на пројекте који су условљени обавезом корисника да користи робу која је произведена у Републици Србији или услуге које су пружене у Републици Србији као ни ограничавањем корисника да користи резултате истраживања, развоја и иновација у Републици Србији и обавезом

корисника да има седиште или представништво у Републици Србији, осим у тренутку исплате државне помоћи.

Корисници средстава могу бити микро, мала и средња привредна друштва, велика привредна друштва, предузетници и домаћи и страни инвеститори. Корисници средстава не могу бити повезани привредни субјекти, као и услови под којима се сматра да су привредни субјекти повезани, као и да не постоји доминантни утицај у другом привредном субјекту у случају када институционални улагачи, укључујући регионалне развојне фондове, нису непосредно или посредно укључени у управљање тим другим привредним субјектом, без обзира на њихова права која имају као власници капитала.

Приликом одређивања величине привредног субјекта и његове повезаности са другим привредним субјектима Град Лозница ће се водити прописаним условима у Уредби о правилима за доделу државне помоћи („Службени гласник РС”, бр. 13/10, 100/11, 91/12, 37/13, 97/13, 119/14, 23/21 - др. прописи, 62/21 - др. прописи и 99/21 - др. прописи).

Од права на доделу средстава изузимају се учесници на тржишту који обављају делатности у секторима челика, угља, синтетичких влакана, транспорта, енергетике, финансијске делатности, осигурања, управљачких делатности и саветовања, као и учесници на тржишту који се налазе у поступку повраћаја државне помоћи и који су били у тешкоћама у смислу члана 2. став 1. тачка 5) Уредбе о правилима за доделу државне помоћи на дан 31. децембра 2019. године. Процена да ли је привредни субјект у тешкоћама вршиће се на основу критеријума из Уредбе о условима и критеријумима усклађености државне помоћи за санацију и реструктурирање учесника на тржишту у тешкоћама („Службени гласник РС“, број 62/21).

Такође, средства за реализацију пројеката на основу овог програма се не могу доделити корисницима који су престали са обављањем исте или сличне делатности на територији Републике Србије у периоду од две године пре подношења захтева за регионалну државну помоћ за улагање или планирају да престану са обављањем такве делатности у року од највише две године након завршетка почетног улагања. Истовремено, корисници средстава не могу бити привредни субјекти који нису испунили претходну уговорну обавезу према општини или који нису уредно измирили порезе и остале обавезе према општинском и републичком буџету, привредни субјекти којима је у року од две године пре подношења пријаве изречена правоснажна мера забране обављања делатности, привредни субјекти који послују краће од две године а изречена им је правоснажна мера забране обављања пословне делатности, као ни привредни субјекти чији су власници или одговорна лица правоснажно осуђивана или се против њих води поступак за кривична дела против привреде.

Град Лозница ће нарочито оцењивати доделу средстава у односу на њихов подстицајни ефекат, односно у обавези је да на основу увида у документацију достављену од привредног субјекта утврди како и на који начин додела средстава утиче на реализацију инвестиционог пројекта. С тим у вези, захтев за доделу средстава мора бити поднет пре почетка радова на инвестиционом пројекту и мора да садржи назив и величину учесника на тржишту, опис пројекта, датум почетка и краја пројекта, локацију пројекта, преглед трошкова пројекта, инструмент и износ државне помоћи, као и доказ о томе да ли се у конкретном случају ради о јединственом инвестиционом пројекту.

Нацртом програма је предвиђено да ће се под почетком радова на пројекту сматрати почетак грађевинских радова или настанак обавезе по основу набавке опреме повезане са улагањем, а код преузимања, тренутак стицања имовине непосредно повезане са преузетим учесником на тржишту. Куповина земљишта, прибављање дозвола, обављање студија изводљивости и друге припремне радње не сматрају се почетком радова на пројекту.

У случају великог привредног субјекта, Нацртом програма је предвиђено да почетно улагање и број запослених мора опстати у истом подручју најмање пет година, односно у случају микро, малих и средњих предузећа три године, након завршетка пројекта, при чему је замена постројења или опреме која је у том периоду застарела или се покварила, дозвољена.

Имовина која се стиче куповином мора бити нова и то у случају када имовину стиче велики привредни субјекат. У случају преузимања, износ средстава за чије је стицање државна помоћ већ била одобрена пре куповине, одбија се од оправданих трошкова повезаних са преузимањем циљног друштва. Такође, закуп постројења или машина мора да буде у облику финансијског лизинга и да садржи обавезу корисника средстава да имовину купи по истеку периода закупа. Уколико се закуп односи на земљиште или зграду, оно мора да се настави најмање пет година након предвиђеног датума завршетка пројекта улагања, односно три године у случају МСП.

Даље, ако мало привредно друштво преузме члан породице првобитног власника или запослени, неће се сматрати да је имовину купило повезано лице и трошак те куповине представља оправдани трошак. У случају када је за стицање имовине циљног друштва државна помоћ већ дата купцу пре куповине имовине, трошкови те имовине се одузимају од оправданих трошкова повезаних са преузимањем циљног друштва. Имовина која се стиче преузимањем и само ако је купљена од трећег неповезаног лица и по тржишним условима, може се сматрати оправданим трошком. У случају стицања имовине преузимањем, оправдани трошкови улагања, осим трошкова куповине имовине могу бити и трошкови додатног улагања.

Оправдани трошкови улагања се сматрају трошкови материјалне и нематеријалне имовине и трошкови зарада.

Најзад, оправдани трошкови улагања великог правног лица на тржишту, у циљу битне промене у производном процесу, морају бити већи од трошкова амортизације у претходне три фискалне године за имовину која је повезана са делатношћу која се модернизује. Оправдани трошкови улагања у циљу диверсификације производног програма морају бити најмање 200% већи од књиговодствене вредности имовине која се поново користи, а која се књижи у фискалној години пре почетка радова.

Нацрт програма предвиђа улагање у нематеријалну имовину и ту имовину искључиво употребљава корисник средстава и на њу се обрачунава амортизација у складу са важећим прописима. Нематеријалну имовину корисник може да купи само од трећег лица које није повезано са њим и по тржишним условима. Нематеријална имовина за коју се додељују средства, мора бити исказана у билансу стања корисника државне помоћи, најмање пет година, односно три године, ако је корисник МСП. Ако је корисник средстава велико правно лице, учешће трошкова нематеријалне имовине у укупним оправданим трошковима улагања може бити до 50%.

Почетно улагање, према Нацрту програма, мора да резултира нето повећањем броја запослених у привредном субјекту у поређењу са просечним бројем запослених у протеклих 12 месеци, а у случају да се радно место затвори у том периоду, мора се одузети од броја новоотворених радних места. Такође, радно место мора да буде непосредно повезано са инвестиционим пројектом, а отворено у року од три године у случају МСП, односно у року од пет година у случају великих привредних субјеката од завршетка инвестиције, а од датума када је радно место први пут попуњено. Укупно достигнути број запослених код корисника средстава након реализације инвестиционог пројекта не сме се смањити у периоду од најмање пет година, ако је у питању велики привредни субјект, односно у периоду од најмање три године, ако је у питању МСП.

Средства се додељују у оквиру мере за привлачење инвестиција у износу до 50% вредности оправданих трошкова за почетна улагања за учеснике на тржишту који се разврставају у велика правна лица (у даљем тексту: велико правно лице), до 60% вредности оправданих трошкова за почетна улагања за учеснике на тржишту који се разврставају у средња правна лица и до 70% вредности оправданих трошкова за почетна улагања за учеснике на тржишту који се разврставају у мала правна лица. Предвиђена је и обавеза корисника да обезбеди финансијско учешће од најмање 25% оправданих трошкова улагања из сопствених средстава или из других извора, које не садржи било који облик јавне помоћи. Такође, износ државне помоћи обрачунате на основу зарада не сме да премаши одређени проценат трошкова зараде запосленог у периоду од две године и не сме прећи 50% оправданих трошкова.

С обзиром да се интензитет државне помоћи утврђује у односу на износ оправданих трошкова за које се додељује државна помоћ, оправданост трошкова ће се доказивати путем исправа које морају да садрже јасне, конкретне и ажуриране податке добијене од корисника државне помоћи као што је, на пример, пословни план корисника.

Средства добијена у складу са Нацртом програма збрајају се са другим средствима добијеним од осталих нивоа власти за исте оправдане трошкове и то тако што се примењује најповољнија висина државне помоћи утврђена Уредбом о условима и критеријумима усклађености регионалне државне помоћи („Службени гласник РС“, број 23/21 - у даљем тексту: Уредба) и Уредбом о правилима и условима за доделу помоћи мале вредности (de minimis помоћи) („Службени гласник РС“, број 23/21), а која представља горњу границу до које је дозвољено доделити укупан износ државне помоћи, без обзира да ли се средства додељују по основу једне или у комбинацији више шема и/или индивидуалних државних помоћи и да ли су средства додељена од стране Републике Србије, аутономне покрајине или јединица локалне самоуправе.

Налаз и оцена Комисије

На 130. седници Савета Комисије, одржаној 19. маја 2022. године, Савет је на основу података и информација које је доставио подносилац пријаве и других доступних података оценио постојање и усклађеност државне помоћи садржане у Нацрту програма са правилима за доделу државне помоћи. У смислу члана 30. става 2. Закона, Савет је утврдио да пријава државне помоћи садржи све потребне податке и информације, релевантне за утврђивање чињеничног стања.

- Постојање државне помоћи

Узимајући у обзир да је предмет оцене додела јавних средстава у оквиру мере привлачења инвестиција, првенствено у облику субвенција за суфинансирање инвестиционих пројеката, а у посебним ситуацијама и путем других инструмената, попут отуђења или давања у закуп неизграђеног грађевинског земљишта у својини Града Лознице по цени мањој од тржишне цене или без накнаде, као и одрицање од јавних прихода (олакшице, ослобађање од плаћања доприноса за уређење грађевинског земљишта, ослобађање од плаћања комуналних и других општинских такси и др.), Комисија је анализирала постојање државне помоћи, односно испуњеност услова у смислу члана 3. став 1. Закона.

Наиме, државна помоћ представља сваки стварни или потенцијални јавни расход или умањено остварење јавног прихода коју додељује давалац државне помоћи у било ком облику, којом се одређени учесник на тржишту ставља у повољнији положај у односу на конкуренте или се даје предност производњи одређене робе и/или услуга, којом се нарушава или постоји опасност од нарушавања конкуренције на тржишту и утиче на трговину између Републике Србије и земаља чланица Европске уније.

Имајући у виду да су за реализацију Нацрта конкурса предвиђена средства из буџета Града Лознице и то само одређеним корисницима, наведена околност представља јавни расход, чиме је испуњен први критеријум у дефиницији.

Доделом средстава само одређеним учесницима на тржишту, без обзира на делатност или сектор привреде којој учесник припада, уз испуњавање квалитативних и квантитативних услова омогућава да искључиво ти учесници на тржишту, на селективан начин, стичу одговарајућу економску предност у односу на своје конкуренте, чиме се наведена мера не може сврстати као хоризонтална, општа мера намењена свим учесницима на тржишту. Сходно томе, доделом јавних средстава корисницима који их у супротном не би добили на „тржишту“, стиче се повољнији положај на тржишту у односу на конкуренте, чиме се нарушава или постоји опасност од нарушавања конкуренције на тржишту.

С обзиром на то да су средства намењена потенцијалним корисницима активним на тржишту, без обзира којом се производном или услужном делатношћу баве, те да се производи и услуге настали као резултат добијених подстицаја могу дистрибуирати односно чинити доступним и ван Србије као релевантног географског тржишта, Комисија претпоставља да додела наведених средстава може утицати на трговину са земљама чланицама Европске уније.

Сходно претходном, а у складу са чланом 3. став 1. Закона, Комисија је утврдила постојање државне помоћи која се додељује у складу са Нацртом конкурса.

Имајући у виду да је Нацртом конкурса предвиђена додела државне помоћи корисницима који нису унапред одређени (познати), Комисија је утврдила да се, у овом случају, ради о шеми државне помоћи у смислу члана 3. став 2. Закона

У складу са изнетим, Комисија је одлучила као у ставу I диспозитива овог решења.

- Оцена усклађености државне помоћи

Анализирајући природу Нацрта програма, његов циљ, намену и квалификаторне околности, а нарочито да су средства намењена за улагања у одређеној географској средини, може се утврдити да се предметна државна помоћ додељује ради унапређења економског развоја подручја у Републици Србији са изузетно ниским животним стандардом или са високом стопом незапослености, у складу са чланом 5. став 2. тачка 1) Закона. Наиме, у складу са чланом 15. став 2. Уредбе, Република Србија сматра се као једно подручје чији је БДП по становнику нижи или једнак 45% просека у ЕУ-27, до израде мапе регионалне помоћи, а Град Лозница је сврстан према степену развијености локалних самоуправа у трећу групу градова и општина чији је степен развијености у распону од 60% до 80% републичког просека.

Државна помоћ за наведену намену се може подвести под категорију регионалне државне помоћи за улагање у складу са Уредбом, која може бити усклађена уколико су испуњени сви услови и критеријуми за доделу садржани у Уредби.

У погледу намене средстава, Комисија је утврдила да се средства додељују за почетна улагања, као и то да је Нацртом програма предвиђено изузеће од права на доделу средстава за привредне субјекте у секторима челика, угља, синтетичких влакана, саобраћаја, енергетике, финансијских делатности, осигурања, управљачких делатности и саветовања, што је у складу са чланом 2. став 1. Уредбе.

Давалац не условљава доделу државне помоћи извезеним количинама, оснивањем и радом дистрибуционе мреже у иностранству или осталим текућим трошковима корисника државне помоћи који су директно повезани са извозном делатношћу, давањем предности коришћењу домаће робе у односу на увезену робу, обавезом корисника да користи робу која је произведена у Републици Србији или услуге које су пружене у Републици Србији, ограничавањем корисника да користи резултате истраживања, развоја и иновација у Републици Србији, као ни обавезом корисника да има седиште или представништво у Републици Србији, осим у тренутку исплате државне помоћи, у свему у складу са чланом 2. став 2. Уредбе.

Како је Нацртом програма предвиђено да су за његову реализацију у периоду од 2022. до 2024. године опредељена средства у износу од 100.000.000,00 динара, да ће се динамика исплате средстава и мера која се тим позивом реализује одређивати годишње јавним позивом, као и то да се Град Лозница као давалац определио да инструменти доделе државне помоћи буду углавном субвенције а у посебним случајевима и други инструменти, попут отуђења или давања у закуп неизграђеног грађевинског земљишта или давање у закуп непокретности у својини Града Лознице, испод цене или без накнаде по цени мањој од тржишне цене или без накнаде, ван јавног надметања, односно прикупљања писмених понуда као и било које одрицање од изворних прихода јединице локалне самоуправе (нпр. различите олакшице, ослобађање од плаћања доприноса за уређење грађевинског земљишта, ослобађање од плаћања комуналних и других општинских такси и др.), као и да ће се приликом доделе путем других инструмената износ државне помоћи исказати у облику бесповратних средстава, односно у њиховој (брuto) новчаној противвредности, Комисија налази да је испуњен критеријум транспарентности у складу са чланом 4. Уредбе.

Давалац је предвидео да ће се мера, инструмент доделе, укупан износ средстава који се може доделити, као и динамика исплате средстава, у складу са Нацртом програма и одлуком о реализацији овог програма, утврђивати за сваку буџетску годину, уз обезбеђивање поштовања максималног дозвољеног интензитета који се одређује на основу оправданих трошкова. Оправданост трошкова ће се доказивати путем исправа које морају да садрже јасне, конкретне и ажуриране податке добијене од корисника државне помоћи као што је, на пример, пословни план корисника. Такође, давалац је предвидео да средства могу бити исплаћена у једнократном износу или у више рата, када ће оправдани трошкови бити дисконттовани на њихову вредност коришћењем дисконтне стопе која важи у тренутку доделе. Због свега наведеног, Комисија сматра да су испуњени критеријуми из члана 5. Уредбе.

Узимајући у обзир да ће Град Лозница нарочито оцењивати доделу средстава у односу на њихов подстицајни ефекат, да ће увидом у документацију учесника на тржишту ценити како и на који начин додела средстава утиче на реализацију пројекта улагања, као и то да ли је захтев за доделу средстава поднет пре почетка радова на пројекту улагања и да ли наведени захтев садржи прописане елементе, Комисија сматра да је Нацрт програма усклађен са чланом 6. ст. 2. и 3. Уредбе.

Давалац наводи да ће се под почетком радова на пројекту сматрати почетак грађевинских радова или настанак обавезе по основу набавке опреме повезане са улагањем, а код преузимања, тренутак стицања имовине непосредно повезане улагањем а код преузимања учесника на тржишту, тренутак стицања имовине непосредно повезане са преузетим учесником на тржишту. Такође, давалац наводи и да се куповина земљишта, прибављање дозвола, обављање студија изводљивости и друге припремне радње не сматрају почетком радова на пројекту. Услед наведеног, Нацрт програма је у свему су у складу са чланом 6. ст. 6. и 7. Уредбе.

У Нацрту програма истакнут је и услов да се средства могу доделити корисницима који нису у тешкоћама у смислу члана 2. став 1. тачка 5) Уредбе о правилима за доделу државне помоћи. С тим у вези, Комисија напомиње да су одредбе које дефинишу учесника на тржишту у тешкоћама претходно наведене уредбе престале да важе, а да су важеће одредбе које ближе дефинишу учесника на тржишту у тешкоћама садржане у члану 6. Уредбе о условима и критеријумима усклађености државне помоћи за санацију и реструктурирање учесника на тржишту у тешкоћама („Службени гласник РС“, број 62/21)¹. С обзиром да је давалац предвидео да ће се процена да ли је привредни субјект у тешкоћама вршити у складу са овом уредбом, Комисија оцењује да је испуњен услов у погледу правила за доделу државне помоћи корисницима који нису у тешкоћама, у смислу члана 7. Уредбе.

¹ Учесник на тржишту налази се у тешкоћама ако би без државне интервенције дошло до престанка његовог пословања у кратком или средњем року и ако је на основу података о његовом пословању, испуњен најмање један од критеријума: 1) више од половине уписаног основног капитала друштва са ограниченом одговорношћу изгубљено је због акумулираних губитака који представљају кумулативни негативан износ који је већи од половине уписаног власничког капитала, а који настаје када се од резерви и свих других елемената који се сматрају делом сопственог капитала друштва одузму пренети губици, 2) ако из финансијског извештаја друштва, у коме најмање неколико чланова сноси неограничену одговорност за дугове, произлази да је више од половине капитала изгубљено због пренетих губитака из претходног периода, 3) над учесником на тржишту отворен је стечајни поступак или су испуњени услови у складу са прописом који регулише стечајни поступак да се над њим спроведе стечајни поступак на захтев повериоца, 4) ако учесник на тржишту који се не разврстава у микро, мала или средња правна лица, у току последње две године има однос књиговодственог дуга и капитала већи од 7,5 и ЕБИТДА коефицијент покрића камата био нижи од 1,0.

Такође, Нацртом програма је предвиђено да се средства за реализацију пројеката улагања не могу доделити корисницима који су престали са обављањем исте или сличне делатности на територији Републике Србије у периоду од две године пре подношења захтева за регионалну државну помоћ за улагање или планирају да престану са обављањем такве делатности у року од највише две године након завршетка почетног улагања, као ни привредним субјектима који су у поступку повраћаја државне помоћи у складу са Законом о контроли државне помоћи, што је у складу са чланом 7. Уредбе. Комисија напомиње да је од доделе државне помоћи потребно изузети и учеснике на тржишту који се налазе у поступку повраћаја *de minimis* помоћи.

Нацртом програма предвиђено је да се средства могу одобрити за оправдане трошкове улагања у нова радна места повезана са почетним улагањем и почетна инвестициона улагања. Почетна инвестициона улагања подразумевају улагање у материјалну и нематеријалну имовину (земљиште, зграда, постројења, машине, патенте, лиценце и слично), а у вези са оснивањем новог правног лица, проширењем постојећих капацитета, диверсификацијом постојећег производног програма као и битним променама у целокупном производном процесу постојећег правног лица, у складу са чланом 8. Уредбе, који дефинише за које намене се може доделити регионална државна помоћ за улагање.

Узимајући у обзир то да се давалац определио да ће оправдани трошкови за доделу државне помоћи за улагање бити трошкови улагања у материјалну и нематеријалну имовину као и то да су оправдани трошкови за учеснике на тржишту који се разврставају у МСП и трошкови припреме студија и консултантских услуга који су повезани са почетним улагањем ако висина државне помоћи износи до 50% стварно насталих трошкова, Комисија сматра да су оправдани трошкови у складу са чланом 9. Уредбе.

Нацртом програма предвиђено је да имовина која се стиче куповином мора бити нова, изузев у случају када имовину стичу МСП. Такође, трошкови везани за стицање имовине која је под закупом, осим земљишта и зграда, оправдани су само ако закуп има облик финансијског лизинга и садржи обавезу куповине имовине на крају периода закупа. У случају закупа земљишта и зграда, закуп се мора наставити најмање пет година након предвиђеног датума завршетка пројекта улагања, односно три године у случају МСП. Даље, ако мало привредно друштво преузме члан породице првобитног власника или запослени, неће се сматрати да је имовину купило повезано лице и трошак те куповине представља оправдани трошак. У случају када је за стицање имовине циљног друштва државна помоћ већ дата купцу пре куповине имовине, трошкови те имовине се одузимају од оправданих трошкова повезаних са преузимањем циљног друштва.

У случају стицања имовине преузимањем, оправдани трошкови улагања, осим трошкова куповине имовине могу бити и трошкови додатног улагања. Такође, оправдани трошкови улагања великог правног лица на тржишту у циљу битне промене у производном процесу морају бити већи од трошкова амортизације у претходне три фискалне године за имовину која је повезана са делатношћу која се модернизује. Најзад, оправдани трошкови улагања у циљу диверсификације производног програма морају бити најмање 200% већи од књиговодствене вредности имовине која се поново користи, а која се књижи у фискалној години пре почетка радова, све у складу са чланом 10. Уредбе, који прописује услове за доделу регионалне државне помоћи за улагање у материјалну имовину.

У погледу оправданих трошкова улагања у нематеријалну имовину, Нацрт програма предвиђа да ту имовину искључиво употребљава корисник средстава и да на њу обрачунава амортизацију у складу са важећим прописима. Нематеријалну имовину корисник може да купи само од трећег лица које није повезано са њим и по тржишним условима и мора бити исказана у билансу стања корисника државне помоћи, најмање пет година односно три године, ако је корисник МСП. Ако је корисник средстава велико правно лице, учешће трошкова нематеријалне имовине у укупним оправданим трошковима улагања може бити до 50%, што је у складу са чланом 11. Уредбе.

Анализирајући трошкове зарада новозапослених повезаних са почетним улагањем који су, такође предвиђени као оправдани трошкови, Комисија је узела у обзир да је Нацртом програма предвиђено да државна помоћ мора да резултира нето повећањем броја запослених у учеснику на тржишту у поређењу са просечним бројем запослених у протеклих 12 месеци, а у случају да се радно место затвори у том периоду, мора се одузети од броја новоотворених радних места. Такође, радно место мора да буде непосредно повезано са улагањем, а отворено у року од три године у случају МСП, односно, у случају великих правних лица, у року од пет година од завршетка пројекта улагања, а од датума када је радно место први пут попуњено, у свему у складу са чланом 12. Уредбе.

Дозвољени интензитети државне помоћи (до 50% вредности оправданих трошкова улагања за велика правна лица, до 60% вредности оправданих трошкова улагања за средња правна лица и до 70% вредности оправданих трошкова улагања за микро и мала правна лица) усклађени су са чланом 15. Уредбе, будући да се Република Србија сматра као једно подручје чији је БДП по становнику нижи или једнак 45% просека у ЕУ-27, до израде мапе регионалне помоћи.

Предвиђена је и обавеза корисника да обезбеди минимум 25% оправданих трошкова улагања из сопствених средстава или из других извора који не садрже било који облик јавне помоћи, у складу са чланом 16. Уредбе.

Имајући у виду да су одредбе Нацрта програма као шеме државне помоћи у потпуности усаглашене са условима и критеријумима садржаним у Уредби, Нацрт програма представља усклађену шему регионалне државне помоћи за улагање, на основу чега је одлучено као у тачки II диспозитива овог решења.

Будући да је Нацртом програма предвиђено да ће се мера подстицања конкурентности реализовати у складу са правилима и условима за доделу помоћи мале вредности (*de minimis* помоћи), те да се иста у складу са чланом 8. став 2. Закона и чланом 2. став 2. Уредбе о правилима и условима за доделу помоћи мале вредности (*de minimis* помоћи) не пријављује, Комисија указује да је неопходно поштовање те уредбе, а нарочито члана 11. наведене уредбе.

Имајући у виду конкретну управну ствар, Комисија напомиње да је одлучивала на основу података садржаних у пријави, у вези са којом је, за тачност, веродостојност, истинитост и потпуност података наведених у општем обрасцу пријаве државне помоћи и пратећој документацији која чини њен саставни део, одговоран подносилац пријаве, тј. давалац државне помоћи.

Комисија је, у складу са својим надлежностима, овом приликом само утврдила да ли је предметна државна помоћ у складу са правилима за доделу државне помоћи, у циљу заштите слободне конкуренције на тржишту, али, у складу са чланом 20. Уредбе давалац је дужан да врши контролу трошења јавних средстава и коришћења тих средстава за доделу регионалне државне помоћи и у обавези је да врши надзор да ли корисник државне помоћи троши средства у предвиђеном износу и за намену за коју су му та средства додељена, као и то да ли је корисник државне помоћи испунио своју обавезу због које су му средства и додељена и која је била предвиђена као услов за доделу државне помоћи.

У циљу обезбеђивања транспарентности у додели државне помоћи, одлучено је као у тачки III диспозитива овог решења.

Упутство о правном средству:

Ово решење је коначно у управном поступку.

Против овог решења није дозвољена жалба, али се може покренути управни спор подношењем тужбе Управном суду у Београду, Немањина 9, у року од 30 дана од дана пријема.

За подношење тужбе плаћа се судска такса у износу од 390 динара прописана Законом о судским таксама („Службени гласник РС“, бр. 28/94, 53/95, 16/97, 34/01 - др. закон, 9/02, 29/04, 61/05, 116/08 - др. закон 31/09, 101/11, 93/12, 93/14, 106/15 и 95/18).

**ЗАМЕНИК
ПРЕДСЕДНИКА КОМИСИЈЕ, с.р.**

Љиљана Благојевић

Доставити:

- Граду Лозници, Карађорђева 2, 15300 Лозница и
- архиви.